Akademie - České dějiny IV. Husitství a zrod stavovského státu l.p. 1400 – 1527

Panovníci na českém trůnu:

1378-1419
- **Václav IV.** (* 26.2.1361 / ✞ 16.8.1419)
- Matka: Anna Svidnická;
- Manželky: Johanna Bavorská, Žofie Bavorská

1420
1436-37
- **Zikmund Lucemburský** (*14.2.1368/✞9.12.1437)
- Matka: Alžběta Pomořanská

1437-39
- **Albrecht Rakouský** (* 16.8.1397 / ✞ 27.10.1439)
- Zeť Zikmunda Lucemburského

Panovníci na českém trůnu:

1453-57	• **Ladislav Pohrobek** (* 22.2.1440 / ✞ 23.11.1457)
1458-71	• **Jiří z Poděbrad** (* IV.1420 / ✞ 23.3.1471)
1469-90	• **Matyáš Korvín** (* 23.2.1443 / ✞ 6.4.1490)

Panovníci na českém trůnu:

1471-1516	• **Vladislav Jagellonský** (* 1.3.1456 / ✞ 13.3.1516)
1516-26	• **Ludvík Jagellonský** (* 1.7.1506 / ✞ 29.8.1526)
1526-64	• **Ferdinand Habsburský** (* 10.3.1503 / ✞ 25.7.1564)

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

1402

Druhé zajetí Václava IV. a jeho internace ve Vídni

1402

Jan Hus jmenován kazatelem v Betlémské kapli

1403

Návrat Václava IV. do Prahy

1408

První žaloby na Husa a jeho rozchod s arcibiskupem Zbyňkem Zajícem

1409

Dekret Kutnohorský a odchod většiny „cizích“ učitelů a studentů z pražské univerzity

1410

Počátek Husova procesu u papežské kurie

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

1412
Protiodpustkové bouře v Praze

1414
Husův odjezd na kostnický koncil, kde je zatčen a uvězněn

1414
Počátek podávání svátosti oltářní pod obojí způsobou

1415
Odsouzení a upálení Jana Husa

1416
Odsouzení a upálení Jeronýma Pražského

1419
První pražská defenestrace – výbuch husitské revoluce

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

1420
Založení Tábora

1420
Porážka první protihusitské křížové výpravy

1424
Smrt Jana Žižky z Trocnova

1427
Počátek dominance husitských svazů v Českém království

1432
Soudce chebský: podmínky účasti husitské delegace na basilejském koncilu

1433
Jednání husitské delegace na reformním koncilu v Basileji

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

1434
Bitva u Lipan – porážka husitských radikálů

1436
Legalizace výsledků husitské revoluce: kompaktáta a úmluvy se Zikmundem Lucemburským

1437
Zikmundova smrt

1438
První pokus o podunajskou monarchii

1440
Dlouhé bezkráloví jako živná půda vzniku stavovského státu

1448
Obsazení Prahy Jiřím Poděbradským

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

1452
Politické a církevní sjednocení husitství

1453
Počátek vlády Ladislava Pohrobka

1458
Volba Jiřího z Poděbrad českým králem

1462
Papež Pius II. prohlašuje kompaktáta za zrušená

1464
Poděbradův projekt spolku evropských panovníků

1467
Počátek druhé husitské války; Založení jednoty bratrské

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

1469
Katolická opozice volí českým králem Matyáše Korvína, počátek dvojvládí

1471
Smrt Jana Rokycana a Jiřího z Poděbrad; nástup Jagellonců na český trůn

1476
První kniha vytištěná v Čechách: Statuta Arnesti

1479
Olomoucký mír

1483
Pražské povstání a druhá pražská defenestrace

1485
Kutnohorský náboženský mír

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

1490

Vladislav II. Jagellonský uherským králem; konec dvojvládí v českých zemích

po 1490

První projevy výtvarné renesance

1500

Vladislavské zřízení zemské: první ústava Českého království, počátek sporů mezi šlechtou a královskými městy

1508

Královská města obhajují své postavení na zemském sněmu

1517

Svatováclavská smlouva jako průlom do středověkého ekonomického systému

1518

Dokončení Zlaté stoky, spojující vodou z Lužnice rybníky na Třeboňsku

II. Důležité milníky u nás na časové ose:

1524

Radikalizace husitství pod vlivem šířící se luteránské reformace

1526

Bitva u Moháče, smrt Ludvíka Jagellonského a volba Ferdinanda I. Habsburského českým králem, jako předpoklad vzniku podunajské monarchie

1527

Korunovace Ferdinanda I. českým králem

III. Důležité milníky v Evropě na časové ose:

1409

První velký reformní koncil v Pise se pokusil odstranit papežské schizma

1410

Porážka řádu německých rytířů vojsky polsko-litevské unie u Grunwaldu

1410

Jošt Lucemburský a Zikmund Lucembusrký zvoleni králi Svaté říše římské

1414

Zahájení velkého reformního koncilu v Kostnici

1415

Vítězství anglických vojsk nad Francouzi v bitvě u Azincourtu, velká bitva tzv. Stoleté války

1415

Portugalci dobyli přístav Ceutu (Maroko), počátek století objevných plaveb

III. Důležité milníky v Evropě na časové ose:

1417

Volba papeže Martina V. v Kostnici, končí papežské schizma

1418

Ukončení kostnického koncilu

1420

Smlouva v Troyes, Angličané si do budoucna zajišťují nárok na francouzský trůn

1420

Nástup výtvarné renesance v severní Itálii (Masaccio, Brunelleschi, Donatello)

1429

Vystoupení Jany z Arku, zvané Panna orleánská, obrat v tzv. Stoleté válce (upálena Angličany 1431)

1431-1449

Poslední velký středověký reformní koncil - Basilej

III. Důležité milníky v Evropě na časové ose:

1433

Zikmund Lucemburský korunován v Římě císařem

1434

Cosimo Medici se stává prvním mužem florentské městské republiky

1438

Pragmatická sankce v Bourges znamená podřízení francouzských církevních institucí panovnické (státní) moci

1444

Porážka polského a uherského krále Vladislava III. Jagellonského a křesťanských vojsk osmanskými Turky u Varny

1452-1454

Vynálezce knihtisku Johannes Gutenberg tiskne v Mohuči (Mainz) úplný text Bible (tzv. B 42)

1453

Konec tzv. Stoleté války a vítězství Francie

III. Důležité milníky v Evropě na časové ose:

1458

Matyáš Hunyadi, řečený Korvín, zvolen uherským králem

1462

Francois Villon píše *Velkou závěť*

1466

Druhý toruňský mír zajišťuje Polsku přístup k Baltu

1469

Lorenzo Medici, zvaný il Magnifico, v čele Florencie

1479

Vytvoření unie Kastilie a Aragonie jakožto základní předpoklad pro vznik Španělska

1487

Bartolomeo Diaz obeplouvá mys Dobré naděje

III. Důležité milníky v Evropě na časové ose:

1488

V právním textu poprvé použit termín *Svatá říše římská národa německého*

1492

Pád muslimské Granady, dovršení reconquisty na Pyrenejském poloostrově

1492

Smrt Lorenza Mediciho

1492

Kryštof Kolumbus, Janovan ve španělských službách, objevuje Ameriku

1492

Smlouva v Tordesillas, vymezení mocenských sfér v zámoří mezi Španělskem a Portugalskem

1498

Portugalský kapitán Vasco da Gama stanul v Indii.

III. Důležité milníky v Evropě na časové ose:

1500

Vrcholí tvorba nizozemského malíře Hieronyma Bosche

1500

Portugalský mořeplavec Pedro Cabral stanul v nynější Brazílii

1503

Leonardo da Vinci maluje Monu Lisu

1513

Nicollo Macchiavelli píše dílo Il Principe (Vladař)

1516

Karel Habsburský se stává španělským králem jako Carlos I.

1517

Martin Luther zveřejnil ve Wittenbergu 95 tezí, počátek velkých evropských reformací

III. Důležité milníky v Evropě na časové ose:

1519

Španělský Karel Habsburský zvolen panovníkem Svaté říše římské jako Karel V.

1522

Návrat jediné Magalhaesovy lodi, která v praxi potvrdila správnost názoru o kulatosti Země

1524-1526

Německá selská válka

1526

Bitva u Moháče, smrt uherského a českého krále Ludvíka Jagellonského

1527

Sacco di Roma, poplenění Říma německými žoldnéři, tečka za italskou renesancí

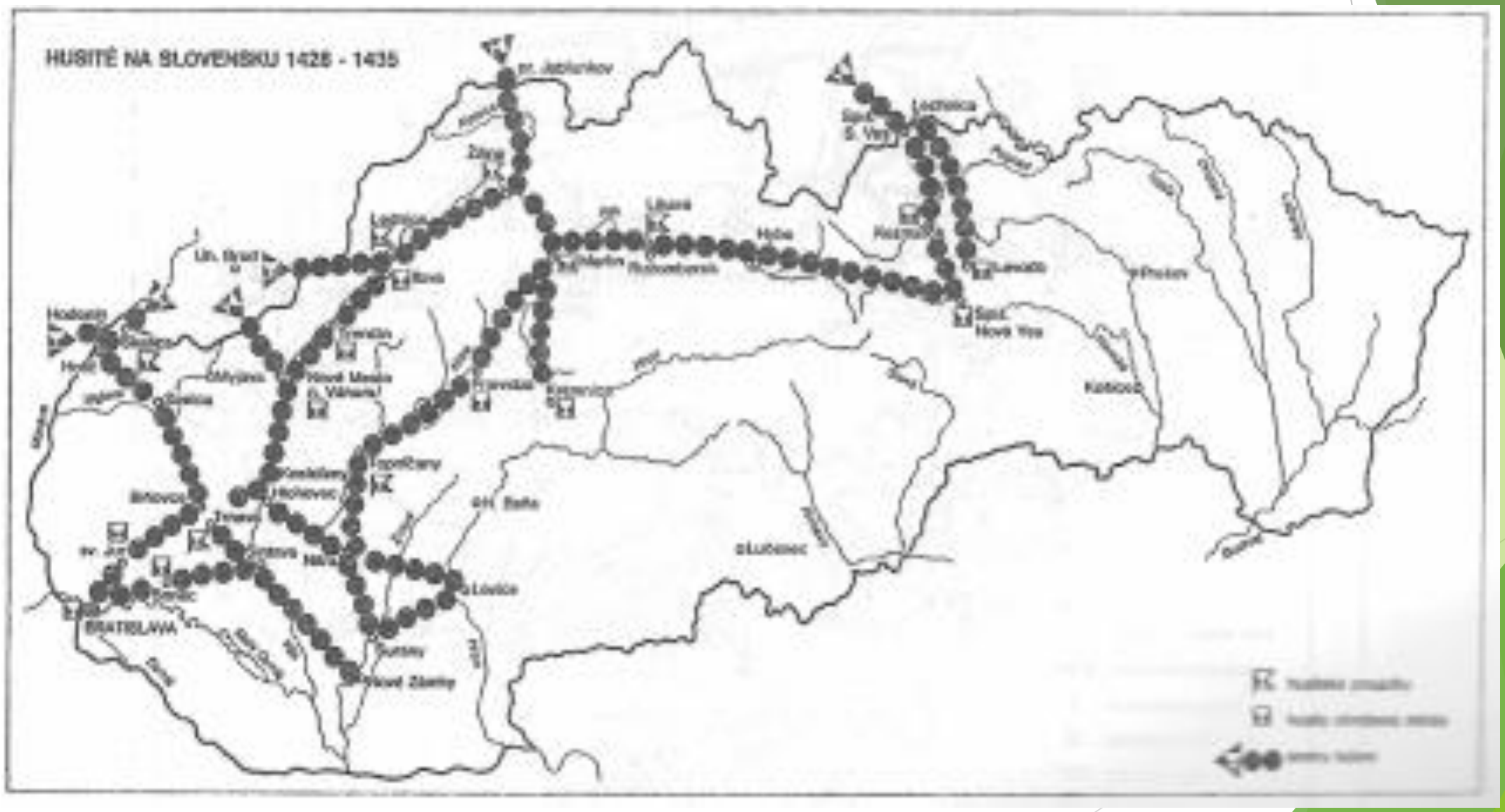
IV. Husitské městské svazy 1421-1422

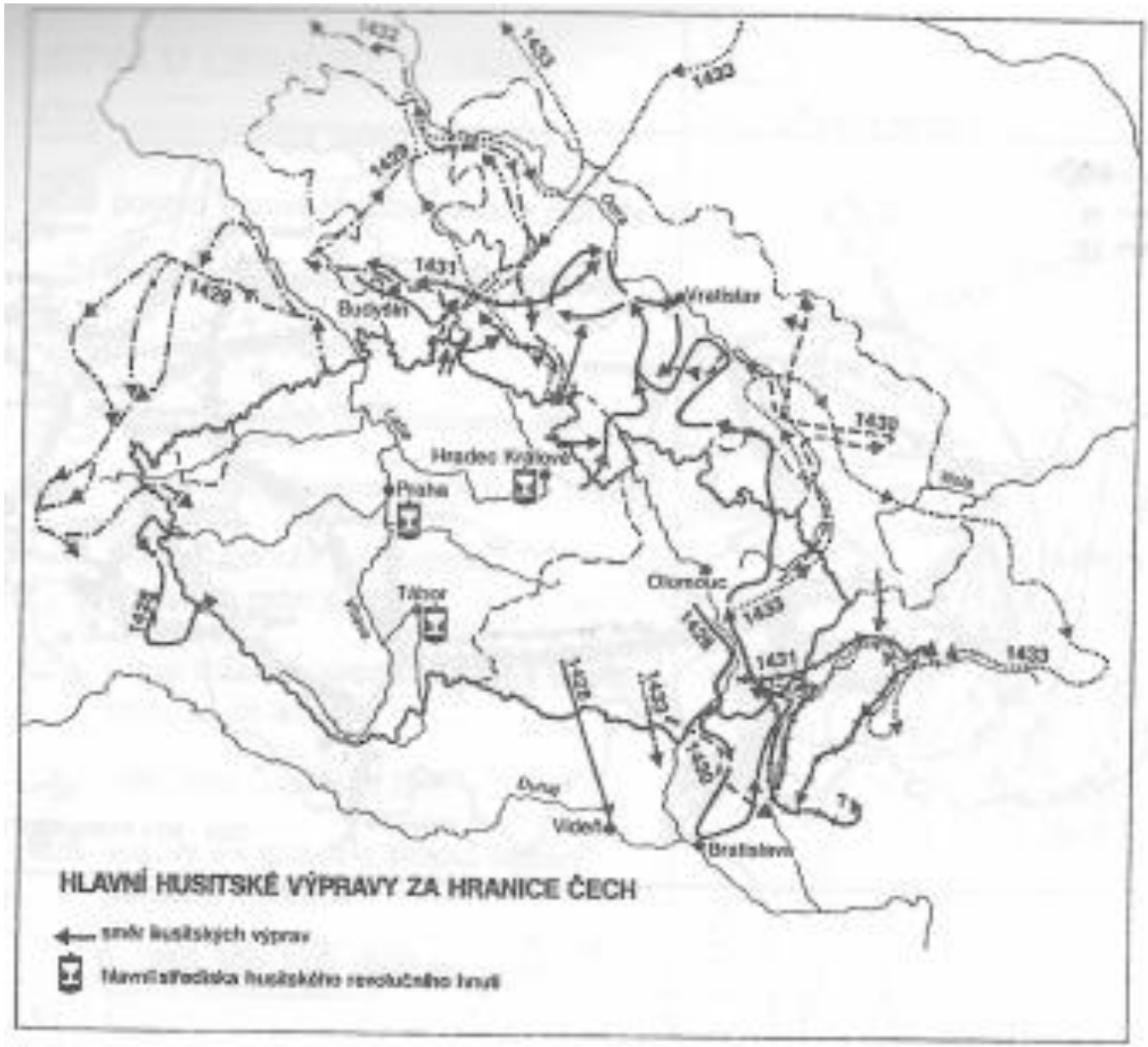
IV. Husitské městské svazy 1427-1433

IV. Husité na Slovensku 1428-1435

IV. Hlavní husitské výpravy za hranice Čech

V. Seznam doporučené literatury

- **Jan Hus známý i neznámý;** Kejř Jan; Karolinum 2009
- **Jan Žižka z Trocnova; Šmahel František**; Melantrich 1969
- **První pražská defenestrace 30.7.1419**; Čornej Petr; Havran 2010
- **Tři ženy krále Vladislava**; Macek Josef; Mladá fronta 1991
- **Lipany** (Slovo k historii č.29); Čornej Petr; Melantrich 1990